

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ภาวะสุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคเรื้อรังโรงพยาบาลบึงสามัคคี  
จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้เขียน นางทรงลักษณ์ เกตุอังกุล

ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ ทุ่งปิ่นคำ ประธานกรรมการ  
อาจารย์สิริลักษณ์ วรรณะพงษ์ กรรมการ

### บทคัดย่อ

การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคเรื้อรังโรงพยาบาลบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคมะเร็ง ผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้พิการที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 735 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสำรวจสุขภาพจิตคนไทย พัฒนาโดยสุชีรา ภัทรายุทธวรรณ และคณะ (2542) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างพบภาวะสุขภาพจิตที่ผิดปกติมากที่สุด คือ สุขภาพจิตด้านความวิตกกังวล ร้อยละ 60.95 รองลงมาเป็นความผิดปกติของสุขภาพจิตด้านซึมเศร้า ร้อยละ 52.38 และสุขภาพจิตด้านความรู้สึกลบด้านร่างกาย ร้อยละ 50.07 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคเบาหวานมีปัญหาสุขภาพจิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านซึมเศร้า ร้อยละ 65.02 ด้านความวิตกกังวล ร้อยละ 59.19 ด้านความรู้สึกลบด้านร่างกาย ร้อยละ 52.91 กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมีปัญหาสุขภาพจิต 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความวิตกกังวล ร้อยละ 63.89 และรองลงมาคือด้านซึมเศร้า ร้อยละ 52.43 กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคมะเร็งมีปัญหาสุขภาพจิต 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความ

วิตกกังวล ร้อยละ 58.33 รองลงมา คือ ด้านซึมเศร้า ร้อยละ 55.5 กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคหัวใจมี  
ปัญหาสุขภาพจิต 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความวิตกกังวล ร้อยละ 82.76 รองลงมา คือ ด้านความรู้สึกผิดปกติ  
ทางด้านร่างกาย ร้อยละ 72.14 กลุ่มตัวอย่างผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีปัญหาสุขภาพจิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน  
ความรู้สึกผิดปกติทางด้านร่างกาย ร้อยละ 72.73 ด้านความวิตกกังวล ร้อยละ 60.61 และ ด้านซึมเศร้า  
ร้อยละ 56.06 กลุ่มตัวอย่างผู้พิการมีปัญหาสุขภาพจิต 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึกผิดปกติทางด้าน  
ร่างกาย ร้อยละ 64.06

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าผู้ป่วยโรคเรื้อรังเป็นกลุ่มที่มีปัญหาสุขภาพจิต จึง  
ควรจัดโปรแกรมการลดความเสี่ยงของการเกิดโรคด้านสุขภาพจิต และป้องกันความรุนแรงของ  
ปัญหาสุขภาพจิตในผู้ป่วยโรคเรื้อรังทั้ง 6 โรคต่อไป

**Independent Study Title**      Mental Health Status of Chronically Ill Patients, Bueng Samakkhi Hospital, Kamphaeng Phet Province

**Author**                                Mrs. Songluk Ketungkul

**Degree**                                Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

**Independent Study Advisory Committee**

Assistant Professor Dr. Patraporn Tungpunkom Chairperson

Lecturer Siriluck

Vadtanapong Member

**Abstract**

Physical chronic diseases have an impact on physiological and psychological status of afflicted people. The objective of this study was to explore mental health status of chronically ill patients at Bueng Samakkhi hospital, Kamphaeng Phet province. The sample included 735 persons selected by stratified random sampling with the following chronic diseases; diabetes mellitus, hypertensive disorder, heart diseases, cancers, persons with HIV positive, and physical handicap who received serviced at the Out Patient department at Bueng Samakkhi hospital, Kamphaeng Phet province. The instrument was a questionnaire, which consisted of The Demographic Data Recording Form and The Thai Mental Health Questionnaire developed by Sucheera Patrayuttawot and associates (1999). The data were analyzed by using descriptive statistics.

The results revealed that 60.95 % of the sample had anxiety disorders, 52.28% were depressed, and 50.07% were somatized. Considering to each aspect of the sample, it found that

the sample with diabetes mellitus reported three mental health problems namely; depression (65.02%), anxiety (59.19%) and somatization (52.91%). The sample with hypertension reported two mental health problems namely anxiety (63.89%) and depression (52.43%). The sample with cancers reported two mental health problems namely anxiety (58.33%) and depression (55.5%). The sample with heart diseases reported two mental health problems namely anxiety (82.76%) and somatization (72.14%). The sample with HIV positive reported three mental health problems namely; somatization (72.73%), anxiety (60.61%) and depression (56.06%). The sample with physical handicap reported one mental health problem namely somatization (64.06%).

The results of this study show that the physical chronic diseases have a psychological impact on afflicted persons. Therefore, mental health promotion program and prevention program should be implemented for these populations, especially among these six diseases.